

Gyűjtő: KAPOSVÁR, HONISMÉRETI SZAKKÖR

Gyűjtés ideje: 1964. X.

JART: SÁNCOK, ÁRKOZ, FŐLOVÁRAK, DÜLŐNEVEK

---

4 lap

Földrajzi minta: KAPOSVÁR
Számjel: XXVIII, 1,

Iratgyűjtő

MSZ 5617

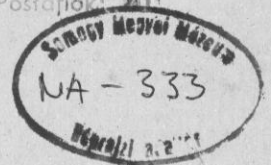
PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

Seltővord

Aranyos az egyesítés ltk. 856-os tetele alól

Sáncok, árkok, földvárak, dülőnevek.Felsőmocsolád

Pusztaszentegyházi dülő /Adatközlő: Tóth Károly Felsőmocsolád, Kossuth ut 112. sz. alatti lakos/

Ecseny

127.

Templomdomb /Adatközlő: Schmiß Imre Ecseny, Petőfi ut 7. sz. alatti lakos/

Mesztegyő

Egyházdülő /A nép szerint ott volt a régi falu és templom, amit a törökök szétlőttek. Szerintük a falu neve Pusztaszentegyház volt. A dülő a kövesuton az erdő mellett található. Adatközlő: Trubek László Mesztegyő, Hunyadi ut 35. sz. alatti lakos; gyűjtötte László Gyula tanuló Mesztegyő./

Büssü

Pusztatemplom / Megközelítése a kövesutról rá kell menni a Petőfi utcára/Ujsor/, ezen végig kell menni. A Tszk major végénél kezdődik az un. "Vörös körösztí" dülő. A mentéirány baloldalán van a "Pusztatemplom. Itt ma egy kis liget van. Adatközlő: Kanizsa Imre Büssü, Kossuth ut 7. sz. alatti lakos; gyűjtötte: Kárpáti Zoltán Büssüi tanuló.

A mai posta mellett volt egy várkastély. Ettől nem messze megtalálták egy 10 x 5 m-es és 0,9 m. falu bástyának a fundamentumát, a bástya mellett falnyomok vannak./Fekete Tamás, Kaposvár, Laktanya ut 1. alatti tanuló gyűjtése Nagy Mózes Lajos büssüi lakostól, akinek a birtokában az építményről fénykép van./

Kéthely

Földvár. A monda szerint alagut is volt, Fancsi várnak is hívják. A 19. sz-tól itt van a zsidótemető. A sirok a földsánc lesüllyedt maradványain vannak. A monda szerint az alagut valamelyik nagyobb várral kötötte össze a kéthelyi várat.

Az un. "Parapli" környéken sirok kerületek elő, melyeknek leletanyaga a Magyar Nemzeti Muzeumban van. /Szunyog Istvánné, Hunyadi ut 31 sz. alatti lakos monda el Kelemen István tanulóknak./

Szenyér

A monda szerint a vár keleti oldalán alagut kezdődik, mely a Badacsonyig terjed. Mintegy 3-400 m. része a kápolnáig látható. A monda szerint az alagut nyílásánál egy vaskapu volt, amire csukott állapotban kb. 60 évvel ez előtt rászakadt a föld. Többször ásták emberek, és edénytöredékeket, emberi csontokat találtak. Az alagutban volt egy kőkecske, tele arannyal, amit egy török janicsár kihozott és feltört, az arany egy részével egy pásztorembert ajándékozott meg. /Antal Mihály Kéthely-Sáripusztai tanulóknak mesélte Balázs József Szenyéri lakos./

Somogyeggyes

Templomrom. A fő utcai alsó iskola kertjében. Itt többször fegyvereket, csontvázakat, szerszámokat találtak. /Petrus István somogyeggyesi lakos mondta el Muschál Zoltán tanulóknak./

Bolhó

Ófaludülő. Itt tégladarabokat lehet találni. /Harasztia Ferenc bolhói tanuló adatközlése./

Somogyacsa

Pusztaszentegyháza-dülő. Ma is sok követ találnak ezen a területen. /Sümei György somogyacsai tanulónak mondta id. Lengyel Ferenc somogyacsai lakos./

Háromfa

Kupavár és Avarvár. /Kucskó László tanulónak mondta el Kucskó Vendel háromfai lakos./

Ordacsehi

A falutól északra földvárát és sáncot lehet találni, melyet Kisvárnak v. Zardavárnak. A helyi monda ~~széink~~ szerint a török időkben a községet mocsár vette körül. Csónakkal közlekedtek Boglára és Fonyódra. A mocsárból kiemelkedő vár/Zardavár/ kapitánya Zarda János volt. Egy török csapat egy alkalommal el akarta foglalni a várat. Elfogtak egy Aranyias János nevű halászt és kényszerítették, hogy vigye őket a várhoz. Egy forduló után, mikor a csapat többi tagjai már nem láthatta, a halász megbillentette a csókat /melyben csak kevés ember fért el/ és a törökök beleestek a vízbe. A halász pedig csáklyával fejbeverte őket. Ennek ered a mocsár neve: Tarhány. /Mivel a terfejú törökök a halász behányta a vízbe./Kónya Ferenc ordacsehi tanuló közlése./

Ujvárfalva

A falutól délre kb. 40 m. széles, 77 m. hosszú, 4-5 m. mély árokkal körülvett un. törökvár van, ahol sok követ lehet találni. /Pap Lajos ujvárfalvai tanuló közlése./

Gamás

Az un. Szelistyai erdőben 25 lépés átmérőjű vár található, ahol régebben sok fegyvert és téglát találtak. /Hangyál István gamási lakos közlése./

Somogysárd

Törökvár. Ismeretlen alapfajzu, árok fogja körül, és sok a téglatörmelék itt. Ma erdő van itt. Az állítólagos bejárata egy nagy kővel van befedve, de a követ nem tudták elmozdítani. A helyi monda szerint a kövön az 1552-es jelzés olvasható. A monda szerint alagút is van itt. /Bála Gábor somogysárdi tanuló gyűjtése./

Polány

A temető utcában templomrom, a község határában un. pusztaszentegyházi dülő van. /Loósz Imre polányi tanuló közlése./

Aktala

Aktala határában a halastótól nyugatra rommaradvány van falnyomokkal. Többször ásták, csontokat és falmaradványokat találtak. A helyi monda szerint egy vár volt ott, amelyben egy várkisasszony lakott, aki igen gögös és büszke volt. Egy lakoma alkalmával befalaztatta az

ajtókat és ablakokat, mondván, hogy még az isten se lássa mit csinál. És ekkor elsüllyedt a vár./Ambrusits János attalái tanuló közlése./

Tapsony

Az un. András réten valamikor épület állt, /Szent András temploma?/ szántásnál téglát lehet találni. /Bukovits Gyula tapsonyi lakos közlése./

Kálmánca

A falu határában templomfom van, ahol kardot és csontokat találtak. A falutól északra található az un. Várhegy, mely sánccal van körülvéve. /Nagy László kálmáncai tanuló gyűjtése./

Somodorpuszta

Un. török templom, ahol a hagyomány szerint alagut is van. Itt páncéling darabokat, edénytöredékeket találtak. /Orsós István magyaratádi tanuló közlése./

Osztopán

Itt található az un. "Pusztavár". /Vass László eddei tanuló közlése./

Polány

Az un. Pusztaszentegyházi-dülőben a szántás téglatörmelékét hoz felszínre. /Androvics Árpád polányi tanuló közlése./

Szőlősgyőrök

Tömörpusztán a tsz. építkezése közben alagutat találtak, a bejárat felett cifra kirakással. Az alagutat betemették. /Lóki Gyula szőlősgyőröki tanuló közlése./

Somogygeszti

Az un. ~~Tégy~~ Téglaházi dülőben edénytöredéket és téglamaradványokat lehet találni. /Marton Rudolf somogygeszti tanuló közlése./

Somogyszentpál

Az un. Grácsi domb földvár. Mellette van a Temető dülő. Az említett helyeken vaseszközöket, téglát, hamut és egy állítólagos kohó helyét találták. Az un. Kishegyi dülőben templomfom található. /Varjaskéri Vilmos somogyszentpáli tanuló közlése./

Zics

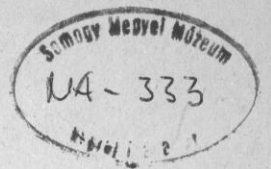
A község határában található az un. Templomdülő. /Lódi Moklós siófoki tanuló közlése./

Öreglak

A község határában van az un. Kápolnai dülő és a Szentkuti dülő. Az öreglaki vár romjai a templom mellett található. /Répási József öreglaki tanuló közlése./

Gamás

Az un. Töröktemplomnál edényeket és egyéb régészeti leleteket találtak, amit az iskola gyűjtött össze. /Somogyvári László gamási tanuló közlése./

Nagybajom-Felsőkkak

Felsőkkak határában van az un. Kakonya-vár. Itt most erdő van. A határban található még az un. "Pusztaszentegyház", ahol téglamaradványok még ma is észlelhetők. Az un. Kakonya-várnál edénytárgyakat és fegyvereket találtak a múlt században. /Palkovics György nagybajomi tanuló közlése./

Somogyfajszi

A község déli bejáratánál a vár, melynek alapja egyes helyeken még látható. Az egész területen bozótos rész van, amit Vári-sűrűnek neveznek. A monda szerint alagut is van itt. /Bognár József somogyfajszi tanuló közlése./

Somogysárd-Törökvár

Az un. "Törökvár" a halastónál található, ahol sok az emberi csont. A monda szerint a várba vezető ajtó egy kővel van elfalazva. A község határában az un. Szentkirályi részen is sok téglatörmelék és csontot lehet találni. /Temesi László somogysárdi tanuló közlése./

Nagyszakácsi

község

A község határában van az un. Kápolnai dűlő. /Kis Sándor nagyszakácsi tanuló közlése./